

Deel 3: Wie heeft het in Europa voor het zeggen?

3.1 Raadge plaatje

Net zoals een gemeente, een provincie en een land bestuurd worden, wordt ook de Europese Unie geleid door politici. Ze werken in verschillende Europese instellingen. De belangrijkste instellingen zijn het Europees Parlement, de Ministerraad en de Europese Commissie. Het Europees Hof van Justitie houdt een oogje in het zeil om te zien of alles correct verloopt.

Lees eerst wat meer over de instellingen (zie *bijlage 1*).

Op pagina 2 vind je een aantal uitspraken van Europese parlementsleden, commissarissen, ministers en rechters. Noteer de nummers van de uitspraken in de juiste tekstballon. Probeer telkens uit te zoeken wie de persoon is, wat haar/zijn taken zijn en waar hij/zij werkt.

Europees Parlement:

Europees Hof van Justitie:

Europese Commissie:

Ministerraad:

1. Wij vergaderen in het Justus Lipsiusgebouw.
2. Voor mijn werk trek ik een toga aan.
3. Ik neem mijn taak als volksvertegenwoordiger zeer ernstig.
4. Binnenkort ontmoet ik al de ministers van Financiën om over de euro te praten.
5. Mijn 26 collega's en ik werken als een Europees team samen.
6. Wij controleren of alle Europese burgers en bedrijven de Europese wetten naleven.
7. Nog nooit eerder had ik zoveel collega's: meer dan 700.
8. Elke morgen ga ik naar mijn werk in Luxemburg.
9. Als het Europees Parlement de wetsvoorstellen van de Europese Commissie heeft behandeld, krijg ik ze voorgeschoteld.
10. Wij worden om de 5 jaar verkozen. In 2009 is het 30 jaar geleden dat er voor het eerst Europese verkiezingen gehouden werden.
11. Microsoft kreeg van ons een boete van 500 miljoen euro . Het bedrijf leefde de Europese wetten niet na.
12. Ik vind het niet zo leuk dat we de ene keer in Brussel en de andere keer in Straatsburg vergaderen.
13. Volgende week ga ik naar een vergadering waar ook de andere ministers van Landbouw aanwezig zullen zijn.
14. Ik maakte een wetsvoorstel over fietsvestjes voor kinderen.
15. We veroordeelden België al enkele keren omdat het zich niet aan enkele Europese afspraken gehouden heeft.
16. Het gebouw waarin ik werk is kruisvormig en ligt in Brussel.

3.2 Op stap in de Europese wijk

Brussel is de hoofdstad van de Europese Unie. Je vindt er immers de meeste Europese instellingen. Het is dus (vooral) in Brussel dat de Europese wetten tot stand komen. Met deze oefening nemen we jullie mee voor een wandeling door de Europese wijk.

Neem nu de plattegrond van Brussel erbij (*zie bijlage 2*). Aan de hand van een wegbeschrijving zoeken jullie uit waar in Brussel de belangrijkste Europese instellingen en het Vlaams en federaal parlement zich bevinden. Wanneer je de exacte locatie hebt gevonden, vul je de legende op de kaart verder aan. Probeer ook de bijkomende vragen op te lossen met behulp van het internet.

Als vertrekpunt nemen we ons nationaal symbool: Manneken Pis.

- ☆ Stap eerst rechtdoor richting Grote Markt. Hier staat het stadhuis.
 1. Welke stijl heeft het Brusselse stadhuis?
- ☆ Als je dan de Heuvelstraat volgt, kom je aan de Grasmarkt. Sla rechtsaf en neem de Magdalenasteenweg. Sla de eerste straat linksaf en loop door tot aan het tweede kruispunt.
 2. Hoe heet dit kruispunt?
- ☆ Volg daarna de Putterij en steek de Houtmarkt over. Je komt dan op de Warandeberg. Ga aan het einde van de straat naar rechts. Nu loop je in de Koningsstraat. Op het einde van de straat sla je linksaf. Neem vanop het Paleizenplein een foto van het Koninklijk Paleis.
- ☆ Loop dan het Warandepark door. Recht tegenover dit park ligt het federaal parlement (in de Wetstraat).
 3. Hoe heet het gebouw waarin het federaal parlement vergadert?

- ☆ Vervolgens neem je de eerste zijstraat links, de Hertogsstraat. We maken een ommetje om het Vlaams Parlement te bezoeken. Het is gelegen tussen de Drukpersstraat, de Leuvenseweg en de Hertogsstraat.
- ☆ Ga terug naar de Wetstraat en loop rechtdoor richting Schumanplein.
 4. Dit plein is genoemd naar een belangrijk persoon. Weten jullie wie? Wat heeft hij met Europa te maken?
- ☆ Ga nu in de richting van het Jubelpark. In het park zie je meteen het standbeeld van Robert Schuman.
- ☆ Keer nu terug naar het Schumanplein. Rechts van het plein zie je het gebouw van de Europese Commissie. Het is kruisvormig en symboliseert de verschillende culturen in Europa.
 5. Hoe wordt het gebouw genoemd?
 6. Begin jaren '90 moest dit gebouw ontruimd en volledig gerenoveerd worden omdat er een kankerverwekkende stof ontdekt was. Welke?
- ☆ De Europese Ministerraad vergadert recht tegenover het gebouw van de Europese Commissie en ligt ook in de Wetstraat.
 7. Hoe wordt dit gebouw genoemd? Het is opgetrokken in roze marmer.
- ☆ Rechts van het gebouw van de Europese Ministerraad wordt een nieuw gebouw opgetrokken voor de Europese Raad. Het krijgt de vorm van een glazen urne. Op dit moment komt de Europese Raad nog samen in het gebouw van de Ministerraad.
- ☆ Loop nu weer richting het Schumanplein en sla de eerste straat rechts in, de Froissartstraat. Neem vervolgens de eerste straat rechts, de Belliardstraat. Sla de eerste zijstraat linksaf, de Stoomslepersstraat. Aan je linkerkant zie je in het Leopoldpark een stuk muur. Het is een stuk van de Berlijnse muur. Als je rechtdoor gaat, kom je in de Wiertzstraat. In deze straat ligt het Europees Parlement, vlakbij het Leopoldpark.
 8. Ga onder het parlamentsgebouw door. Naar welke persoon is het gebouw aan je linker- en rechterkant genoemd?

Na deze wandeling kennen jullie de Europese wijk op jullie duimpje. Jullie mogen even uitblazen voordat jullie aan de volgende opdracht beginnen.

3.3 Verkiezingen in de klas

Nu is het aan jullie. Richt jullie eigen partij op, kies een partijnaam en werk een programma uit. In dat programma geef je aan waar Europa (meer) werk van moet maken. Je kan werken rond de volgende thema's: veiligheid, buitenlandse zaken, economie, milieu, onderwijs en onderzoek, cultuur, ontwikkelingshulp, armoede, ...

Maak daarna een stemlijst (*zie bijlage 3: stemlijst voor 1 partij + kieslijst voor hele klas*) waarop je de namen van je partij en de kandidaten noteert. Wie staat er helemaal bovenaan de lijst en is dus de lijsttrekker? Vergeet ook de affiches en folders niet om reclame te maken voor jouw partij. Vervolgens stelt elk groepje zijn partij en programma voor aan de klas. Organiseer daarna verkiezingen. Maak na de verkiezingen de resultaten bekend!

Watte? Europese wetten?

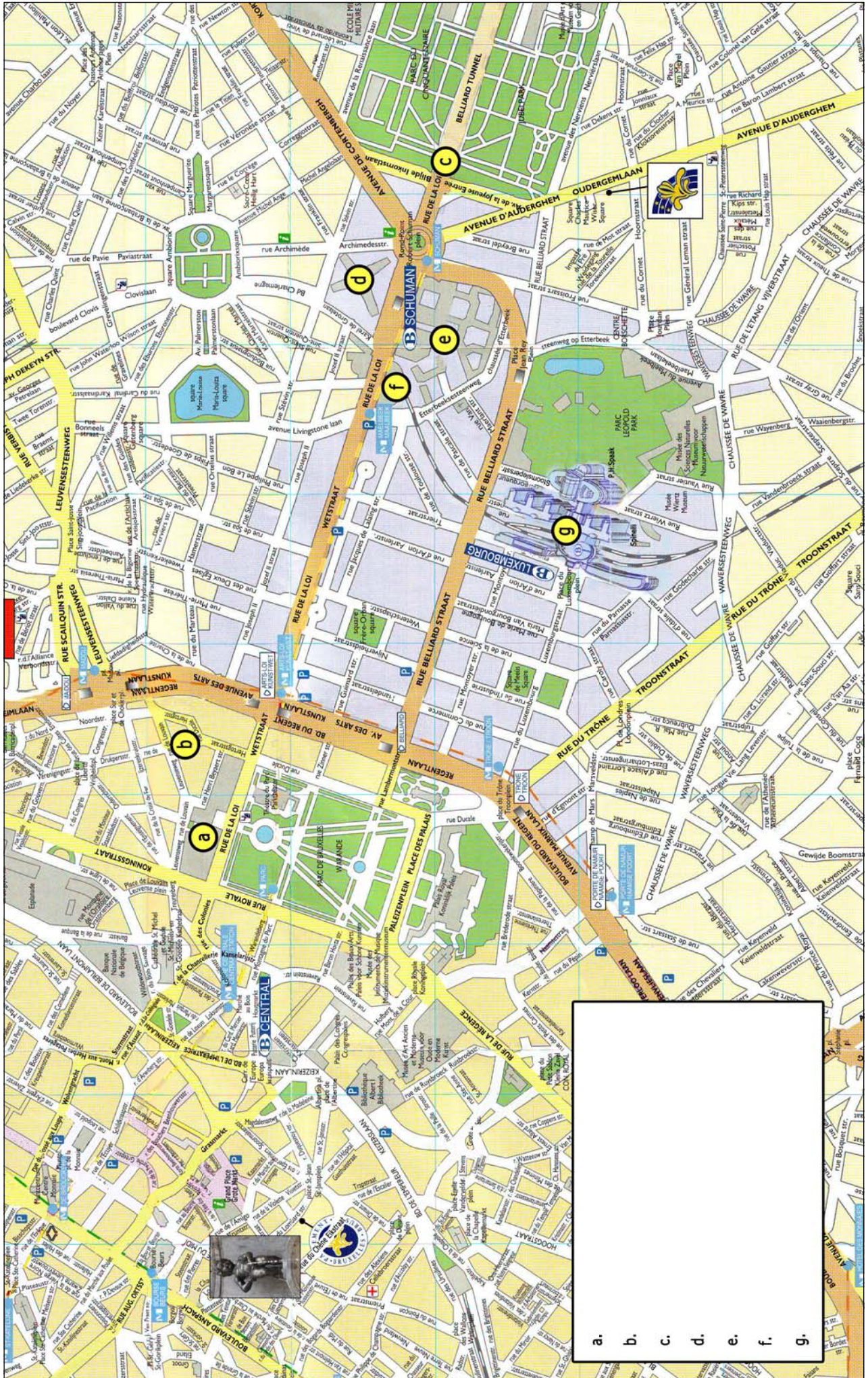
Het dagelijks bestuur van de EU is in handen van de Europese commissarissen. Je kan de **Europese Commissie** dus enigszins vergelijken met de regering van een land. Er zijn 27 commissarissen voor de hele EU; elk land stuurt er dus één naar het kruisvormige Berlaymontgebouw in Brussel. Wanneer er een wet in de Europese Unie gemaakt moet worden, dan start alles bij de Europese Commissie. Als ze bijvoorbeeld vindt dat alle fietsende kinderen in heel Europa verplicht een fluorescerend vestje moeten dragen, dan maakt zij een wetsvoorstel.

Met dat wetsvoorstel gaat de Europese Commissie naar het **Europees Parlement**. In het parlement zitten meer dan 700 volksvertegenwoordigers uit alle landen van de Europese Unie. Zoals het woord 'volksvertegenwoordiger' al zegt, vertegenwoordigen zij het volk of alle inwoners van de Europese Unie. De Europese parlementsleden vergaderen soms in Brussel, soms in Straatsburg (Frankrijk). Zij bekijken het wetsvoorstel van de Europese Commissie en keuren het goed of verwerpen het of passen het aan.

Als het Europees Parlement uiteindelijk akkoord gaat, dan komt het voorstel in de **Europese Ministerraad** terecht. Af en toe komen de ministers van de 27 EU-landen in Brussel bijeen. Natuurlijk komen ze niet telkens allemaal samen. Breekt er gekke koeienziekte uit, dan komen de ministers van Landbouw samen; gaat het over geld dan vergaderen de ministers van Financiën; ... En het zijn de ministers van Verkeer die in Brussel vergaderen over fluorescerende vestjes voor fietsers. Als de Ministerraad het wetsvoorstel goedkeurt, dan is het een echte wet geworden. Alle inwoners van de Europese Unie moeten die wet dan naleven.

En wie zorgt ervoor dat de Europese wetten in alle landen van de Unie toegepast worden? De Europese Commissie! Als een land van de Europese Unie die wetten aan zijn laars lapt, dan wordt het door de Europese Commissie voor het **Europees Hof van Justitie** in Luxemburg gedaagd. De Europese rechters zullen dat land dan een zware geldboete opleggen.

STEMLIJST voor 1 PARTIJ

(naam partij)

.....

1	☐	<i>(naam partijlid)</i>
2	☐	
3	☐	
4	☐	
5	☐	
6	☐	
7	☐	
8	☐	
9	☐	
10	☐	
11	☐	
12	☐	
13	☐	
14	☐	
15	☐	
16	☐	
17	☐	
18	☐	
19	☐	
20	☐	
21	☐	
22	☐	

KIESLIJST

1.

1	(naam partij)
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	

2.

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	

3.

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	

4.

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	